

"Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір Жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Президенті Жарлығының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 20 наурыздағы N 360 қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

"Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір Жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Президенті Жарлығының жобасы Қазақстан Республикасы Президентінің қарауына енгізілсін.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

Қазақстан Республикасы Президентінің

**Жарлығы Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір Жарлықтарына
өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы**

Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашак" халықаралық стипендиясының стипендиаттарымен жұмысты одан әрі жетілдіру мақсатында қаулы етемін:

1. Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1) "Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашак" халықаралық стипендиясына үміткерлерді іріктеу және оны тағайындау туралы ереже мен Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия туралы ережені бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 12 қазандағы N 470 Жарлығына (Қазақстан Республикасының ПУАЖ-ы, 2000 ж., N 43, 503-құжат):

мынадай мазмұндағы 2-1-тармақпен толықтырылсын:

"2-1. Қазақстан Республикасы орталық және жергілікті атқарушы органдарының басшылары жыл сайын 1 қыркүйектен кешіктірмей, Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссияға "Болашак" бағдарламасы бойынша мамандар даярлауға өтінім беріп тұрсын.";

atalfan Жарлықпен бекітілген Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашак" халықаралық стипендиясына үміткерлерді іріктеу және оны тағайындау туралы ереже осы Жарлықтың қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

atalfan Жарлықпен бекітілген Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия туралы ережеде:

1-тармақтағы комиссияның толық атауынан басқа, бүкіл мәтін бойынша "республикалық комиссия" деген сөздер "Республикалық комиссия" деген сөздермен

а у ы с т ы р ы л с ы н ;

мынадай мазмұндағы 3-1-тармақпен толықтырылсын:

"3-1. Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі Республикалық комиссияның жұмыс органы болып табылады.";

4-тармақ мынадай мазмұндағы үшінші абзацпен толықтырылсын:

"Болашақ" стипендиясы бойынша кадрлар даярлау жүзеге асырылатын, Қазақстан неғұрлым қажетсінетін мамандықтардың жыл сайынғы тізбесін бекіту";

5-тармақта "қамтамасыз етеді" деген сөздерден кейін ", сондай-ақ жұмыс органының ұсынуы бойынша стипендиаттарды іріктеудің бірінші турын өткізу жөніндегі сарапшы комиссияның ережесі мен құрамын бекітеді." деген сөздермен т о л ы қ т ы р ы л с ы н ;

6-тармақта "жоғары оң орындарының ректорлары мен шетелдік тәуелсіз" деген сөздер "жұмыс органы және шетелдік" деген сөздермен ауыстырылсын;

1 0 - т а р м а қ т а :

бірінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

"10. Жұмыс органы мынадай функцияларды жүзеге асырады:"

үшінші абзацта "өткізудің ұйымдастырылуын" деген сөздер "ұйымдастыруды және өткізуді" деген сөздермен ауыстырылсын;

алтыншы абзацта "қажетті құжаттардың" деген сөздердің алдынан "Болашақ" стипендиясы бойынша шетелде оқуды ұйымдастыру мәселелері жөніндегі" деген сөздермен т о л ы қ т ы р ы л с ы н ;

мынадай мазмұндағы абзактармен толықтырылсын:

"Болашақ" стипендиясына үміткерлердің құжаттарын қабылдауды жүзеге асырады; стипендиаттармен келісім-шарттар жасасады және олардың орындалуын бақылауды қ а м т а м а с ы з е т е д і ;

шетелдік әріптестер және Қазақстан Республикасының шетелдегі мекемелері ұсынатын шоттардың негізінде "Болашақ" стипендиаттарын оқытуға жұмсалатын шығыстардың сметасын жасайды;

Қазақстан Республикасының зандарында белгіленген тәртіппен шетелдік жоғары оқу орындарында "Болашақ" стипендиаттарының оқуына ақы төлеу үшін валюталық құндылықтарды пайдалануға байланысты операцияларды жүргізуге лицензия алады;

Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендиясына үміткерлерді іріктеу және оны тағайындау туралы ереженің 2-тармағына сәйкес шетелдік әріптестер мен шетелдегі мекемелердің шоттарына ақша аудару жолымен оқуы, тұруы, тамақтануы үшін ақыны және басқа да шығыстарды төлеуді жүзеге а с ы р а д ы ;

Республикалық комиссияның қарауына "Болашақ" стипендиясы бойынша кадрлар даярлау жүзеге асырылатын Қазақстан неғұрлым қажетсінетін мамандықтар тізбесін е н г і з е д і " ;

2) Қазақстан Республикасы Президентінің "Шетелде кадрлар даярлау үшін Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендияларын белгілеу туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 1993 жылғы 5 қарашадағы N 1394 қаулысын орындау ісіндегі елеулі кемшіліктер туралы" 1997 жылғы 3 наурыздағы N 3375 Жарлығына (Қазақстан Республикасының ПУАЖ-ы, 1997 ж., N 10, 68-құжат; 2000 ж., N 43, 503-құжат; 2002 ж., N 22, 230-құжат; 2003 ж., N 29, 282-құжат):

7 - т а р м а қ т а :

аталған Жарлықпен бекітілген Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссияның құрамына:

Оралбай Әbdіkәrimov - Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы, төраға;

б о л ы п е н г і з і л с і н ;

м ы н а д а й :

"Әbdіraхымов - Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігі төрағасының орынбасары, Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" стипендиясы тұлектері қауымдастырының президенті"

деген жол мынадай редакцияда жазылсын:

"Әbdіraхымов - Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігінің төрағасы, Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" стипендиясы тұлектері қауымдастырының президенті";

Республикалық комиссияның көрсетілген құрамынан Шәмша Көпбайқызы Беркімбаева, Иманғали Нұрғалиұлы Тасмағамбетов, Зауытбек Қауысбекұлы Тұрысбеков шығарылсын.

2. Осы Жарлық жарияланған күнінен бастап күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының

Президенті

Қазақстан

Республикасы

Президентінің

2004

жылғы

20

наурыздады

N 360

Жарлығына

қосымша

Қазақстан

Республикасы

Президентінің

2000

жылғы

12

казандады

Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендиясына үміткерлерді іріктеу және оны тағайындау туралы ЕРЕЖЕ

Осы Ереже Қазақстан Республикасы Президентінің "Шетелде кадрлар даярлау үшін Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендияларын белгілеу туралы" 1993 жылғы 5 қарашадағы N 1394 қаулысымен бекітілген, шетелде кадрлар даярлау үшін Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендиясына (бұдан әрі - "Болашақ" стипендиясы) үміткерлерді іріктеу мен оны тағайындаудың тәртібін айқындайды.

1. Жалпы ережелер

1. "Болашақ" стипендиясы дербес болып табылады және оны жарияланатын рейтингтерге сәйкес үздік көрсеткіштерге ие болған шетелдік жоғары оқу орындарында Қазақстан Республикасы үшін экономика мен әлеуметтік аяның басым салалары бойынша магистр (шебер) дәрежесіндегі мамандар, сондай-ақ білім беру және ғылым үйімдары үшін доктор дәрежесіндегі ғылыми-педагогикалық кадрлар және денсаулық сақтау үйімдары үшін клиникалық ординатура, аспирантура және докторантура деңгейінде мамандар даярлау мақсатында Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі респубикалық комиссия (бұдан әрі - Республикалық комиссия) жыл сайын тағайындаиды.

2. "Болашақ" стипендиясы респубикалық бюджеттен төленеді және ол оқу, визаларды ресімдеу үшін салатын шығыстардың барлық түріне ақы төлеуді, шетелдік жоғары оқу орындарының сауалнама нысандарына ақы төлеуді, қабылдаушы елдердің уәкілетті органдарында стипендиаттарды тіркеуді, стипендиаттарды шетелдік жоғары оқу орындарына орналастыру жөніндегі шығыстарға ақы төлеуді, телефон, электрондық, пошта байланысына, тұруына, тамақтануына, оқулық әдебиетке, медициналық сақтандыруға, оқуға түскен кезде Қазақстанда тұратын жерінен оқитын жеріне және оқуды бітіргеннен кейін қайтуға, оқу мерзімі бір жылдан астам болған жағдайда әрбір оқу жылынан кейін Қазақстандағы тұратын жеріне дейінгі және қайту жолына, үміткерлерді іріктеу жөніндегі сарапшы комиссияның шығыстарын, шетелдік әріптестердің Республикалық комиссияның жұмыс органымен шарттары бойынша олардың міндеттемелерін орындауына байланысты шығыстарын, сондай-ақ, конкурстық іріктеуді ақпараттық қолдауды: бұқаралық ақпарат құралдарында хабарлауды, конкурстың қорытындыларын ресми баспасөзде жариялауды, өнірлердегі тұсауке сер іс-шараларды қамтиды.

Стипендияның мөлшерін әрбір оқу орны бойынша шетелдік оқу орны, шетелдік

әріптестер, Қазақстан Республикасының шетелдегі мекемелері ұсынған калькуляцияның негізінде Республикалық комиссияның жұмыс органы белгілейді.

3. "Болашақ" стипендиясы магистратурада оқу үшін 1 жылдан 2 жылға дейінгі мерзімге, аспирантура мен докторантурасында оқу үшін 3 жылдан 4 жылға дейінгі, бірақ шетелдік оқу орнының оқу жоспарында көзделген мерзімнен аспайтын мерзімге тағайындалады. Осы Ереженің 6-тармағының екінші абзацында көзделген жағдайларда оқу мерзімі бір семестрге ұзартылады. Стипендия стипендиаттарға Республикалық комиссияның жұмыс органы мен стипендиат арасында жасалатын келісім-шарттың негізді .

"Болашақ" стипендиясы бір рет тағайындалады.

2. "Болашақ" стипендиясына үміткерлерге қойылатын талаптар

4. "Болашақ" стипендиясын беруге арналған конкурсқа қатысуға мамандығы бойынша кемінде бір жыл жұмыс істеген Қазақстан Республикасының 35 жасқа дейінгі азаматтары жіберіледі. Медициналық мамандықтар бойынша оқуға үміткерлердің денсаулық сақтау ұйымдарындағы 3 жылдан кем емес жұмыс стажы болуға тиіс. Магистрлік бағдарлама бойынша ординатура мен аспирантурасында оқу үшін үміткердің кәсіптік жоғары білімі болуға тиіс. Докторлық бағдарлама бойынша оқу үшін үміткердің магистр немесе ғылым кандидаты дәрежесі болуға тиіс.

Конкурсқа сондай-ақ әлемнің алдыңғы қатарлы елдерінің жарияланатын рейтингтерге сәйкес ұздік көрсеткіштерге ие болған шетелдік жоғары оқу орындарына магистратураға, аспирантураға, докторантурасында оқуға түсken Қазақстан Республикасының азаматтары да қатыса алады.

5. Кандидаттар мынадай талаптарға сәйкес келуі тиіс:

Қазақстан Республикасының жоғары оқу орнын бітіргендегі орташа үлгерім балы 4,5 - тен кем болмауға тиіс;

қабылдаушы тараپтың тиісті тестілері мен емтихандарын тапсырғаны туралы сертификаттармен, шетелдік тәуелсіз сарапшы комиссияның тұжырымымен немесе басқа да күжаттармен расталған шет тілдерінің (ағылшын, неміс, француз және басқа) бірін еркін білуге;

компьютерді пайдаланушы режимінде білуге;

жарияланымдармен, авторлық қуәліктермен, баяндамалардың тезистерімен, дипломдармен, грамоталармен расталған ғылыми-зерттеу жұмысына белсене және нәтижелі қатысуы;

Қазақстан Республикасының тарихы мен мәдениетін, мемлекеттік құрылымын, мемлекеттік рәміздерін білуге тиіс.

Доктор дәрежесіне оқуға үміткерлер сондай-ақ білім беру (ғылым) үйімінде

Ғылыми кеңесінің ұсынымын тапсыруға тиіс.

Шетелдік оқу орындарына магистр, аспирант, доктор бағдарламалары бойынша өз бетімен оқуға түскен тұлғалар: дәлелді өтінішін;

ұміткер оқып жатқан шетелдік оқу орнының ұсынымын қосымша ұсынады.

Доктор бағдарламасы бойынша оқуға түскендер сондай-ақ шетелдік оқу орны бекіткен докторлық диссертациясының кеңейтілген жоспарын тапсырады.

6. Инженерлік, техникалық және медициналық мамандықтар бойынша ұміткерлер "Болашақ" стипендиясына арналған конкурсқа осы Ереженің 5-тармағында көзделген шет тілдерінің бірін еркін білуі туралы талап ескерілместен, қатыса алады.

Инженерлік, техникалық және медициналық мамандықтар бойынша оқытуға арналған конкурстың жеңімпаздарына "Болашақ" стипендиясының есебінен шет тілі бойынша бір семестрлік даярлықтан өтуге рұқсат беріледі. Егер стипендиат шет тілін магистр, ординатор, аспирант немесе доктор бағдарламасы бойынша оқу үшін қажетті көлемде менгермен жағдайда, ол "Болашақ" стипендиясы бойынша оқуын одан әрі жалғастыру құқығынан айырылады және шет тілін алдын ала үйренуге жүмсалған шығындарды республикаға өтейді.

3. "Болашақ" стипендиясын алуға

ұміткерлерді іріктеудің тәртібі

7. "Болашақ" стипендиясын алуға іріктеу үш турдан тұрады, ал әлемнің алдыңғы қатарлы елдерінің жарияланатын рейтингтерге сәйкес ұздік көрсеткіштерге ие болған жоғары оқу орындарында магистр, ординатор, аспирант, доктор бағдарламалары бойынша оқуға өз бетінше түскен азаматтар үшін бір турдан (соңғы үшінші тур) тұрақты .

Бірінші турға осы Ереженің 5, 6-тармақтарында баяндалған өлшемдерге сәйкес келетін және жыл сайын Республикалық комиссия бекітетін Қазақстан неғұрлым қажетсінетін мамандықтар тізбесіне сәйкес салаларда маманданып жүрген кандидаттардың қатысуға құқығы бар.

Жұмыс органы бірінші турды өткізуге дейін реєсми баспасөзде конкурстың басталуы туралы хабарландыру және Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендиясына ұміткерлерді іріктеу және оны тағайындау туралы ережені жариялады, сондай-ақ ұміткерлердің құжаттарын қабылдауды және олардың белгіленген талаптарға сәйкестігін тексеруді жүзеге асырады, осыдан кейін оларды сарапшы комиссияның қарауына жібереді.

Конкурстың бірінші турын сарапшы комиссия жыл сайын 25 ақпан - 25 наурыз аралығында өткізеді. Сарапшы комиссияның ережесі мен құрамын жұмыс органының ұсынуы бойынша Республикалық комиссияның төрағасы бекітеді.

Жұмыс органы конкурстың бірінші турынан кейін он күн ішінде ресми баспасөзде конкурстың екінші турына ұсынылған үміткерлердің тізімін жариялады және оны шетелдік сарапшы комиссияға береді.

Конкурстың екінші турын жыл сайын 10 сәуір - 10 мамыр аралығында шетелдік сарапшы комиссия өткізеді. Бірінші турдан ойдағыдай өткен үміткерлер шет тілдерінің бірін еркін мемлекеттікке тапсырылған жағдайларды "Болашақ" стипендиаттарын оқуға қабылдайтын шетелдің уәкілетті ұйымымен бірлесіп, Республикалық комиссияның жұмыс органы белгілейді. Тестілеудің нәтижелері бойынша сарапшылар жұмыс органы белгілеген нысанда әр кандидатура бойынша өзінің қорытындысын береді.

Әрбір кандидатура бойынша жеке қорытындылар Республикалық комиссияның жұмыс органына екінші тур аяқталғаннан кейін бір ай мерзімде тапсырылады.

Республикалық комиссияның жұмыс органы шетелдік сарапшылардың қорытындылары мен "Болашақ" стипендиясына үміткерлердің ресми сертификаттарының көшірмелерін, екі іріктеу турынан ойдағыдай өткен, сондай-ақ әлемнің алдыңғы қатарлы елдерінің үздік жоғары оқу орындарына магистр, ординатор, аспирант немесе доктор бағдарламалары бойынша өз бетінше оқуға түсken үміткерлердің жеке істерімен қоса үшінші турға ұсынады.

Конкурстың үшінші турын Республикалық комиссия жыл сайын 20 шілдеден кешіктіремей өткізді.

Республикалық комиссия екі іріктеу турынан өткен, сондай-ақ әлемнің алдыңғы қатарлы елдерінің үздік жоғары оқу орындарына магистр, ординатор, аспирант немесе доктор бағдарламалары бойынша өз бетінше оқуға түсken үміткерлердің жеке әңгімелесу өткізеді. Республикалық комиссия әңгімелесудің нәтижелеріне және Қазақстан Республикасының мамандарға деген қажеттілігіне сәйкес стипендияға кандидаттарды іріктейді.

8. Шетелде оқуға ұсынылған үміткерлерге "Болашақ" стипендиясын тағайындау туралы түпкілікті шешімді Республикалық комиссия қабылдайды. Шешім мәжілістің хаттамасымен ресімделеді және оған комиссияның қатысып отырған барлық мүшелері қол қояды.

4. Шетелде оқыту үшін стипендиатпен келісім-шарт міндеттемелерін жасасу мен орындау

9. Республикалық комиссия "Болашақ" стипендиаттарының тізімін бекіткеннен кейін Республикалық комиссияның жұмыс органы стипендиатпен келісім-шарт жасасады.

Келісім-шарт міндетті түрде:

келісім - шарттың мәнін;
тараптардың құқықтары мен міндеттемелерін;
осы Ереженің 12-тармағында көзделген жағдайда стипендиаттың оны оқытуға
жүмсалған қарожатты қайтаруы жөніндегі міндеттемелерін орындаудың қамтамасыз
е түдің тәсілін;

оқытудың мерзімі мен шарттарын; осы Ереженің 13-тармағында көзделген жағдайдан басқа, стипендияттың (шетелде окуы аяқталғаннан кейін) бес жыл жұмыс істеуі үшін міндетті түрде Қазақстан Республикасына қайтып оралуы туралы шартты қамтуы тиіс.

10. Келісім-шарт "Болашақ" стипендиаттарын оқытуға шетелдік әріптестерге, Қазақстан Республикасының шетелдегі мекемелеріне ақша аудару үшін негіз болып табылады.

11. Шетелдік әріптерге, Қазақстан Республикасының шетелдегі мекемелеріне ақша аударғаннан кейін Республикалық комиссияның жұмыс органды келісім-шартта көрсетілген мерзімде шетелдің жоғары оқу орындарында оқыту үшін стипендияттарды жіберуді қамтамасыз етеді.

12. Егер стипендиат оқу бағдарламасынан дәлелсіз себептермен шығып қалса, келісім-шартта көзделген өзінің міндеттемелерін орында маса, ол оны оқытуға салған ақшаның бүкіл сомасын қайтаруға тиіс.

13. Стипендиаттың Республикалық комиссияның жазбаша келісімін алған жағдайда шетелдегі халықаралық үйымға енбекпен өтуі үшін жұмысқа түруына құқығы бар.

Стипендиаттардың жұмысқа тұруға құқығы бар халықаралық ұйымдардың тізбесін жыл сайын Республикалық комиссия бекітеді.

14. Стипендиат келісім-шартта көрсетілген форс-мажорлық жағдайлардың салдарынан өзінің міндеттемелерін толық немесе ішінара орындамаған жағдайда оған жауапты болмайды.